

1663 Henrettelser på Langøra

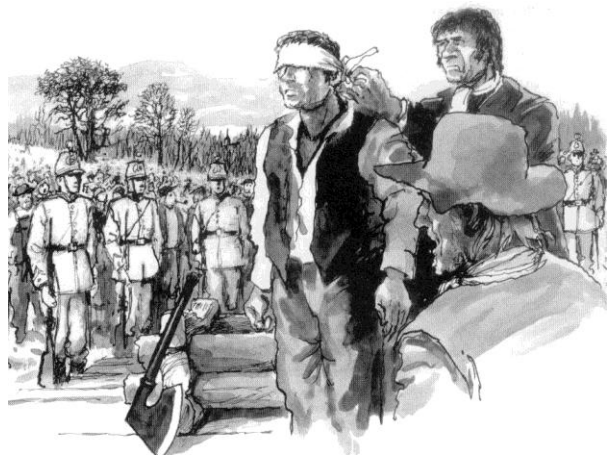
Tradisjonsfortellingene vil ha det til at den første som ble henrettet på Langøra var Henrik Merager fra Meråker. Han ble i 1614 ”straffet på sin hals for trolldom”. Fra riktig gamle dager var det slik at samfunnet gjorde opp med vedkommende der forbrytelsen hadde blitt begått. Men så kom det en kristen forordning som tilsa at grove forbrytere og de som hadde tatt sitt eget liv skulle gravlegges i flomålet – i stranden der hvor sjø og grøn torv møtes. Ut i fra dette mener en at Langøra ble valgt som henrettelsessted for Stjørdalen.

I et rettsmøte på Værnes den 16.juli 1652 ble Lars Iversen Saltøen dømt til døden. Han hadde visstnok tatt livet av en tigger som kom fra Jämtland. Lars hadde brutalt nok slått vedkommende i hjel med sin børs og deretter ranet tiggeren for hele 1 rdlr.

I 1653 begår Halvor Sætnan leiermål med Marit Olsdatter. Resultatet ble et barn som Marit blir beskyldt for å ha født i dølgsmål. Hun ble trolig henrettet på Langøra.

Under Tangen (gr.nr 83) finner vi en Aren (Arne) Tangen. Han var visstnok bruker av gården fra 1650 til 1663. I lensregneskapet kan en lese: ” Giffuet mester manden 5 rdlr. For en fange Esten Torstensen som overbevises, at have været i baad med Aren Tangen, som ble borte og sig for hans bane med laugværge ei kunde befrie – for hannem at henrette 5 rdlr., for leye af sverdet 2 ort, for fangens kost fra 29.maj til 27 septbr 8 ½ rdlr. Til sammen 14 rdlr.” – Enka Anne tangen er nevnt som bruker fra 1669. Dette forteller oss at Arne Tangen har vært på sjøen i båt sammen med en Esten Torstensen, og at han trolig ble drept og kastet over bord av sistnevnte. Men dette stemmer ikke helt ut i fra at en Arne Tangen er oppført i folketellingen i 1665. Derfor er det mye som tyder på at morderen har vært sammen med en annen person med navnet Arne Tangen. Uansett: Denne Esten Torstensen døde for det skarpe sverdet til bøddelen på Langøra den 27.september i 1663.

Kirsten Andersdatter Sorte var datter til Anders Johnsen Ekren på Nordre Svorte i Lånke. I 1714 ble hun mistenkt for å ha født barn i ”dølgsmål” og senere tatt livet av det. Under forhøret vedgikk Kirsten å ha levd i utuktig forhold til gårdsdrengen Johan Pedersen. Dette hadde pågått i fem år, og som resulterte i to barn – som hun hadde tatt livet av. Kirsten ble dømt til halshugging, mens elskereren ble dømt til 3 års straffarbeide. Kirsten Sorte ble henrettet på Langøra.



I 1727 blir Mali Rollaugsdatter henrettet for å ha født i dølgsmål inne ved Moasætra (Moavollen) ved Flaksjøen. Hun hadde skjult sitt barn mellom noen tuver med mose over. Men barneliket ble funnet et par uker senere.

Den mest kjente henrettelsen på Langøra er likevel av Ingeborg Klokkhaugen i 1750. Denne prosessen er så vel beskrevet flere steder av Ivar Nilssen Værnesbarnden, og i våre dager har vår store kulturpersonlighet, Jan Hoås - så ypperlig fremført historien om Ingeborg Klokkhaugen som en dramatisert monolog.